

ΠΑΝΟΣ ΚΟΥΡΟΣ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΣ, ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΤΕΧΝΗΣ  
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

## 1. Σπουδές

**1999** Διδάκτωρ του Τμήματος Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Τομέας Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Εικαστικών Τεχνών, Επιβλέπων Καθηγητής: Δ. Φατούρος) με άριστα παμψηφεί. Θέμα διδακτορικής διατριβής: «*Αισθητική του Αρχιτεκτονικού Ερειπίου*».

**1990** *Master of Science in Visual Arts*, Κέντρο Ανωτάτων Εικαστικών Σπουδών, MIT, Βοστώνη, ΗΠΑ. Καθηγητής σύμβουλος: Otto Piene.

**1988** *Master of Science in Architecture Design*, Σχολή Αρχιτεκτονικής, Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Διατήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς, Πανεπιστήμιο Columbia, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ. Καθηγητής σύμβουλος: Kenneth Frampton.

**1987** Ecole Pratique des Hautes Etudes, Παρίσι. Μαθήματα αισθητικής και θεωρίας της τέχνης με τους Hubert Damisch και Louis Marin.

**1987** Δίπλωμα Αρχιτέκτονα Μηχανικού, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ.

## 2. Διδακτικό έργο

### 2.1. 1999 έως σήμερα.

#### Τμήμα Αρχιτεκτόνων – Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών

Από τον Σεπτέμβριο του 1999 έως τον Σεπτέμβριο του 2002, δίδαξα στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών με σύμβαση ΠΔ 407/80 στη μισθολογική βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Τον Ιούνιο του 2002 εξελέγην Επίκουρος Καθηγητής του ίδιου Τμήματος με γνωστικό αντικείμενο «Εικαστικές Τέχνες στην Αρχιτεκτονική» και ανέλαβα τα καθήκοντά μου στις 24/9/2002. Στις 23/11/2006 μονιμοποιήθηκα στη θέση του Επίκουρου Καθηγητή. Εξελέγην Αναπληρωτής Καθηγητής τον Ιούλιο του 2008 και ανέλαβα τα καθήκοντά μου στις 11/2/2009. Διορίσθηκα στη θέση του Καθηγητή πρώτης βαθμίδας του Τμήματος Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών και ανέλαβα τα καθήκοντά μου στις 11/7/2014.

#### 2.1.1. Διδασκαλία μαθημάτων

1. Ιστορία της Τέχνης (2005-06).
2. Εικαστικές Τέχνες 1 (1999-2009, 2011).
3. Εικαστικές Τέχνες 2 (2000-10, 2012).
4. Εικαστικές Τέχνες 3 (1999-2004, 2010-11).
5. Εικαστικές Τέχνες 4 (2000-05, 2011-12).
6. Αναπαραστάσεις 3 (2005-09).
7. Αναπαραστάσεις 4 (2006-10).
8. Τέχνη και Οπτική Επικοινωνία 1 (2012-16)
9. Τέχνη και Οπτική Επικοινωνία 2 (2012-16)
10. Εικαστικές Τέχνες 5: Πρακτικές Τέχνης στο Δημόσιο Χώρο (2007-08).
11. Εικαστικές Τέχνες 5: Αστικές Αφηγήσεις (2004-05, 2005-06, 2006-07).

12. Εικαστικές Τέχνες 5: Camera Obscura: όραση και χώρος (2002-03).
13. Εικαστικές Τέχνες 5: Φωτογραφία και Χώρος (2001-02).
14. Εικαστικές Τέχνες 5: Φιλμ και αστικός χώρος. Η Πόλη, ο Άγγελος και η Ακροβάτισσα: Περιπλανήσεις σε άοικα αστικά τοπία (2005-06)
15. Εικαστικές Τέχνες 6: Πρακτικές τέχνης στο Δημόσιο Χώρο (2004-05, 2005-06).
16. Εικαστικές Τέχνες 6: Εικαστικές Παρεμβάσεις στο Χώρο (2001-02, 2002-03).
17. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Ακραίοι Χώροι (2004-05).
18. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Αρχιτεκτονική και Ουτοπία (2002-03).
19. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Πόλη (,) Πεζή. (2016-17)
20. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Τι είναι δημόσια τέχνη; (2016-17)
21. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Ανύπαρκτο μάθημα. Αισθητική των διανθρώπινων σχέσεων στις κριτικές πρακτικές τέχνης στη δημόσια σφαίρα. (2013-14, 2014-15)
22. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Χωρίς μνήμη: Εργασίες Δημόσιας Τέχνης (2012-13, 2013-14, 2014-15, 2015, 2016-17)
23. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Ευρήματα και Θήκες. (2012-13)
24. Ειδικό εργαστήριο σχεδιασμού: Χωρίς μνήμη: Εργασίες Δημόσιας Τέχνης (2012-13)
25. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Συναθροίσεις: Δημόσια Αντικείμενα για Δημόσιο Σώμα (2011-12)
26. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Ξεναγήσεις (2011-12)
27. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Εκτός Εαυτού: Διαλογικές Εργασίες Τέχνης (2010-11)
28. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Δρόμοι και Ονόματα. Πόλη, Μνήμη και Αφήγηση (2009-10)
29. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Άλλο Μουσείο (2008-09)
30. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Αρχιτεκτονική της Συνάντησης (2007-08)
31. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Περπατώ: Σωματική Επανασχεδίαση της Πόλης (2007-08)
32. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Τέχνη του Αρχείου (2003-04, 2004-05).
33. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Έξω από τον εαυτό: η τέχνη ως επικοινωνία, συμμετοχή και διάδραση (2003-04).
34. Εικαστικές/ Αρχιτεκτονικές Παρεμβάσεις στην Πόλη: Μνημοτεχνικές της Πόλης (2002-03).
35. Ερευνητική εργασία (2003 έως σήμερα).
36. Διπλωματική εργασία (2003 έως σήμερα).

### **2.1.2. Διοργάνωση εργαστηρίων**

1. «Πάτρα – Βενετία: βιωματικός χάρτης». Πάτρα και Βενετία, 2001.
2. «Λυσιστράτη». Πάτρα, στα πλαίσια του Lysistrata Project, Νέα Υόρκη, Μάρτιος 2003.
3. «Διατόπια». Στεμνίτσα Αρκαδίας, Ιούλιος 2003.
4. «Δια\_λέξεις». Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, Χανιά, 2003.
5. «Ferry-tales: Ιστορίες Ανάμεσα». Docomomo, Πάτρα, Μάιος 2004.
6. «Δραστηριότητες και Αρχιτεκτονικές του Δρόμου». Κάιρο, Μάιος 2005.
7. «Εκδοση εντύπου αρχιτεκτονικού προβληματισμού», σε συνεργασία με το μάθημα Ιστορία Αρχιτεκτονικής (Αν. Καθ. Β. Πετρίδου), 2005.

8. "Spaces for Mnemonic Exchanges". XXII Παγκόσμιο Συνέδριο Αρχιτεκτονικής της UIA, Κων/πολη, 2005.
9. «4 Συζητήσεις σε 4 Σπίτια». «Ό,τι απομένει είναι μέλλον», Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα, 2006.
10. "How to Construct Public Space Between Art and Education", Διεθνές Συνέδριο για τις Τέχνες στην Κοινωνία, Πανεπιστήμιο του Κάσελ και Documenta 12, Κάσελ, Γερμανία, 2007.
11. Συζητήσεις Δευτέρας. Σειρά Εισηγήσεων και Συζητήσεων με θέματα από την αρχιτεκτονική και καλλιτεχνική επικαιρότητα, 2007.
12. «Περπατώ: Σωματική Επανασχεδίαση της Πόλης», (πρόταση) εργαστήριο και έκθεση στο πλαίσιο των Διεθνών Γεγονότων Αρχιτεκτονικής Έρευνας «Α-κτιστο», Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών σε συνεργασία με τη SARCHA /Αρχιτεκτονικοί Αγωγοί. 2008
13. «Αόριστοι τόποι: το εργοτάξιο για το νέο λιμάνι στην Πάτρα. Εικαστικές Δράσεις». Το εργαστήριο συμμετέχει στην έκθεση «Η δημοκρατία εν κινήσει» (επιμ. Γ. Μελανίτης), Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών. 2009.
14. "Un-creative City", Κεραμεικός, Αθήνα, τοπικές εργασίες στο πλαίσιο του Creative Time Summit, *Art, Place and Dislocation in the 21st Century*, Νέα Υόρκη, 25 -26.10.2013.
15. Εργαστήριο Soundcheck. Στην έκθεση τέχνης Soundacts. Music Performance Identity, Ομάδα Φυτίνη και Κέντρο Ελέγχου Τηλεοράσεων. Αθήνα. 2015.
16. Φιλοσοφικά αντικείμενα (1ος κύκλος) Σε συνεργασία με το "Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική και Εφαρμοσμένη Φιλοσοφία", Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου. 2015.
17. Victoria Square Project: *Victoria Square. Questions on Social Art Action*. Laboratory for Art/Architecture in the Public Sphere. Department of Architecture, University of Patras. Hosted by Victoria Square Project – Rick Lowe. Documenta 14, 2017

### 2.1.3. Επίβλεψη διδακτορικών διατριβών

**2005-2011.** Ελπίδα Καραμπά, *Τέχνη Αρχείου από τον 20<sup>ο</sup> στον 21<sup>ο</sup> αιώνα. Από την τέχνη θεσμικής κριτικής σε μια ριζοσπαστική θεσμιζούσα πρακτική*. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών (Διδάκτωρ με άριστα παμψηφεί).

### 2.1.4. Διοικητικό έργο στο Τμήμα

Από το 1999 έως σήμερα συντονίζει το πρόγραμμα σπουδών στο Εργαστήριο Εικαστικών Τεχνών.

Μέλος της Επιτροπής για το Πρόγραμμα Σπουδών (2005 – 2015)

Μέλος της Επιτροπής διδακτορικών διατριβών (2005 – 2020)

Μέλος της Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας (2007 έως σήμερα)

Μέλος της Επιτροπής ιστοσελίδας του Τμήματος (2005)

Μέλος της Επιτροπής Εκπαιδευτικών Εκδρομών.

Επιμέλεια έκδοσης του Οδηγού Σπουδών του Τμήματος (με τον Ι. Αίσωπο) (2002-03, 2003-04)

## 2.2.

**1997-1999** Διδάσκων, Christie's Hellas, Αθήνα.

1. Εισαγωγή στην Τέχνη του 20ου Αιώνα: Η έννοια του χώρου (1998-99)
2. Από τον Πίνακα στο Χώρο: Εισαγωγή στην Τέχνη του Περιβάλλοντος (1998)
3. Εισαγωγή στην Οπτική Αντίληψη (1997)

**1995-1997** Διδασκαλία και οργάνωση προγράμματος μαθημάτων 'Οπτικής Αντίληψης' στη σχολή Parsons, Αθήνα.

1. Οπτική Αντίληψη I & II (1995-97)
2. Οπτική Αντίληψη III (1996-97)
3. Kinetic Design (1997)

**1994** Διδάσκων, Campus Arts & Sciences, Αθήνα.

Survey of Art I.

**1992** Διδάσκων, Boston Architectural Center.

Ruin Architectures.

**1992** Lecturer. Media and Performing Arts, Studio for Interrelated Media. Massachusetts College of Art.

**1991** Lecturer. Department of architecture, M.I.T. "*Special Problems in Environmental Art: Poetics of Visual Language for Specific Environments*" (προπτυχιακό/ μεταπτυχιακό μάθημα)

**1990** Έμμισθος Πανεπιστημιακός Βοηθός Ερευνητής (Research Assistant). *Visual Design* Καθηγητής Otto Piene, Τμήμα Αρχιτεκτόνων M.I.T.

**1989** Έμμισθος Πανεπιστημιακός Βοηθός (Teaching Assistant). *Art and the Environment*, Καθηγητής Otto Piene, Τμήμα Αρχιτεκτόνων M.I.T.

**1988** Έμμισθος Πανεπιστημιακός Βοηθός (Teaching Assistant). *Introduction to Urban Design*, Καθηγητής Peter Droege, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, M.I.T.

## 2.3. Προσκλήσεις διδασκαλίας σε εκπαιδευτικά ιδρύματα

**1991** Προσκεκλημένος κριτής στη Σχολή Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Roger Williams College, Bristol, Rhode Island.

**1999** Σειρά μαθημάτων με θέμα «*Το ερείπιο ως μεταφορά για μια ερμηνευτική των ορίων της αναπαράστασης στο χώρο της τέχνης-και-τεχνολογίας*» στο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ.

**1999** Σειρά 10 μαθημάτων στο πιλοτικό εργαστήριο "Τέχνη και Νέες Τεχνολογίες" στο πλαίσιο του έργου ΕΠΕΑΕΚ "Μελέτη λειτουργικής αναδιάρθρωσης Α.Σ.Κ.Τ., αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών και υποστήριξης του με νέα εκπαιδευτικά μέσα και συγγράμματα" (Επιστημονική υπεύθυνη: Ναυσικά Πανσελήνου), Α.Σ.Κ.Τ.

**2000** «*Αναπαράσταση και Επικοινωνία στην τέχνη-και-τεχνολογία του 20ου αιώνα*», σειρά μαθημάτων στο Πειραματικό Εργαστήριο για Πολυμέσα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.

**2003** Προσκεκλημένος κριτής στο μάθημα Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

**2004** Προσκαλεσμένος κριτής στο *Project Athens 2004*, Αθήνα, Station Alpha Contemporary Art Center.

**2004** Διδάσκων Καθηγητής στο 3<sup>ο</sup> Θερινό Εργαστήριο Αρχιτεκτονικής In Situ – Θεωρία και Πράξη, Κέντρο Μεσογειακής Αρχιτεκτονικής, Χανιά.

**2007** Συμμετοχή στη διαδικασία κρίσεων διπλωματικών εργασιών του μεταπτυχιακού προγράμματος «Σχεδιασμός – χώρος – Πολιτισμός», Σχολή Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π.

**2009** Προσκεκλημένος Καθηγητής, 2ο Θερινό Εργαστήριο Αρχιτεκτονικής «*Διαδραστικά περιβάλλοντα και αρχιτεκτονική*», Θάσος, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

**2014** Μεταπτυχιακό Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας προσκαλεσμένος κριτής. Οκτώβριος.

**2015** Workshop Ασκήσεις Νέο-ποιητικής. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Εικαστικών Τεχνών, ΑΣΚΤ (24-27 Φεβ.)

**2015** Προσκαλεσμένος κριτής στο μάθημα της Heike Schuppelius, HFG της Καρλσρούης. Μεταπτυχιακό πρόγραμμα Instead Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, (30.10)

### 3. Ερευνητικό έργο

#### 3.1. Ερευνητικά και άλλα προγράμματα

**1989** Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα *The Elastic Charles*. Ανάπτυξη πρωτότυπου διαδραστικού περιβάλλοντος υπερμέσων για τον αστικό χώρο κατά μήκος του ποταμού Charles. Διευθύντρια έρευνας: Glorianna Davenport, Interactive Cinema Group, M.I.T. Media Lab.

**1991-92** Πανεπιστημιακός Ερευνητής (Research Affiliate), Κέντρο Ανωτάτων Οπτικών Σπουδών, MIT.

**2000-05** Ερευνητής στο Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών (E.A.I.T.Y.). Σχεδιασμός και ανάπτυξη διαδραστικών εγκαταστάσεων τέχνης στο χώρο και στο διαδίκτυο.

**2010-11** Ερευνητής στο Institut für Kulturwissenschaft, Kultur-, Sozial- und Bildungswissenschaftliche Fakultät, Humboldt-Universität zu Berlin, Βερολίνο, Γερμανία.

**2008-2011** Επιστημονικός υπεύθυνος ερευνητικού έργου «*Αρχαικές πρακτικές και πολιτική της μνήμης στη σύγχρονη τέχνη του δημόσιου χώρου*», Πρόγραμμα Βασικής Έρευνας Κ.Καραθεοδωρή Πανεπιστημίου Πατρών. Η έρευνα παρήγαγε 1 διδακτορική διατριβή, 1 βιβλίο και τα αποτελέσματά της δημοσιεύθηκαν σε 3 επιστημονικά περιοδικά, ανακοινώθηκαν σε 4 διεθνή συνέδρια και παρουσιάστηκαν σε διαλέξεις και εργαστήρια σε ιδρύματα όπως το Ινστιτούτο Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Humboldt του Βερολίνου και η Whitechapel Gallery του Λονδίνου.

**2015** Δράση *Κάλλιος, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα*. Κριτικός Αναγνώστης των βιβλίων: Ντάφλος, Κ., 2015. *Επιτελεστικές πρακτικές τέχνης και* Ντάφλος, Κ., 2015. *Τακτικές τεχνοπολιτικών μέσων*.

**2016** Ερευνητής στο Institut für Musikwissenschaft und Medienwissenschaft, Medientheorien, Humboldt-Universität zu Berlin, Βερολίνο, Γερμανία. 2016.

**2018** Archive in Translation. Skulptur Projekte Archive. A research institution for scholarship and the public. LWL-Museum für Kunst und Kultur Westfälische Wilhelms-Universität Münster.

**2021-22** Εταίρος Ελληνικών Σπουδών στο πρόγραμμα επισκεπτών καλλιτεχνών του Harvard Center for Hellenic Studies. Harvard University.

### 3.2. Συμμετοχή σε επιστημονικές επιτροπές, επιμέλεια συμποσίων - ημερίδων

- 1983** Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Φοιτητών Αρχιτεκτονικής στη Λισσαβώνα
- 1999** Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του *Διεθνούς Συνεδρίου για την Αρχιτεκτονική στην Αθήνα*, Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου και Νέων Μέσων πάνω στην Τέχνη, Αθήνα.
- 1999** Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του *Διεθνούς Συνεδρίου Τέχνης-και-Τεχνολογίας, Πολυδύναμο Δίκτυο Φούρνος*, Αθήνα.
- 2000** Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του Διεθνούς Συμποσίου με θέμα «Νεο(τεχνο)λογισμοί» *Medi@terra 2000*, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.
- 2000** Διοργάνωση Εργαστηρίου με θέμα 'Ξενισμός', Διεθνές Συμπόσιο « Νεο(τεχνο)λογισμοί», *Medi@terra 2000*, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.
- 2000** *Training and university exchanges*, discussion group, Art exchanges in south-east Europe, Contemporary Art Center, Thessaloniki, Apollonia, Artbox.
- 2007** Συνδιοργάνωση εργαστηρίου (μαζί με Α. Αντονά και Φ. Ωραιόπουλο) με θέμα «*Hospitable – Η αρχιτεκτονική των ανθρώπινων συναντήσεων σήμερα*», Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, Χανιά.
- 2011** Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του κόμβου στην Ελλάδα του Planetary Collegium, University of Plymouth. Διευθυντής: Roy Ascott.
- 2012** Επιμέλεια έκθεσης *Τέχνη και Τεχνολογία*, Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Νοε. 2012.
- 2013-14** *Archive Public II*, Επιμέλεια – Συντονισμός, 4<sup>η</sup> Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης.
- 2015** *Approximation exercises* (σε συνεργασία με την Μ. Ζαρμακούπη). Οργάνωση επιστημονικής συνάντησης στο: *Αρχαιολογικοί διάλογοι*. Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών. 9-11/1.
- 2015** *Επιτελεστικά πρότζεκτ τέχνης στο αρχαιολογικό πεδίο* (σε συνεργασία με την Μ. Ζαρμακούπη). *Διάλογοι Ανθρωπολογίας, Αρχαιολογίας και Σύγχρονης Τέχνης*. Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο. 11/3.
- 2016** *Ένα μέτωπο αρχιτεκτονικής δράσης στο μεταναστευτικό μέτωπο* (σε συνεργασία με τον Δ. Γιαννίση). Πρόταση επιμέλειας για την Ελληνική εκπροσώπηση στην 15η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής Βενετίας (δεν υλοποιήθηκε).
- 2016** Επιστημονική επιτροπή. *Ambiences, Tomorrow*, Διεθνές Συνέδριο για τις ατμόσφαιρες. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- 2017** Victoria Square Project: *Victoria Square. Questions on Social Art Action*. Laboratory for Art/Architecture in the Public Sphere. Department of Architecture, University of Patras. Hosted by Victoria Square Project – Rick Lowe. Documenta 14, 13.6.2017
- 2017** Επιτροπή αξιολόγησης ερευνητικών προτάσεων «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
- 2020** Επιστημονική επιτροπή. *Διαπλοκές του χώρου. Ήθος – κοινωνικές πρακτικές*. Πανελλήνιο συνέδριο με διεθνή συμμετοχή. ΑΠΘ, 21-23.5.
- 2021** Panos Kouros, *Walking in Ruins*, workshop-performance, with Angeliki Avgitidou, Evangelia Basdekis, Mary Zygouri. Invited participation in the *2nd [On-line] International Biennale on Practical Philosophy: Philosophy in Praxis. The philosophical gesture: political, ethical, educational, artistic engagements*. The Laboratory of Research on Practical Philosophy (L.R.P.Ph.), School of Humanities, University of Aegean.
- 2021** Καθηγητής σύμβουλος, Πρόγραμμα ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, δια-πανεπιστημιακό πρόγραμμα δημιουργικής πρακτικής άσκησης με αντικείμενο την παραγωγή πρωτότυπου τηλεοπτικού περιεχομένου., Τμήμα Επιμόρφωσης της Βουλής των Ελλήνων.

#### 4. Καλλιτεχνικό έργο

##### 4.1. Ατομικές εκθέσεις και δημόσιες δράσεις

1988 "Fouille du Ceramique - Jours de Silence", CAVS /M.I.T.

1988 «Ελληνική Μεσόγειος», Ηράκλειο Κρήτης.

1989 "On the Silence of the Things and the Words", CAVS /M.I.T.

1989 "On the Impossibility of Return", CAVS /M.I.T.

1990 "Gynekyia", CAVS /M.I.T.

1992 "Now Blueing, A Coup d' Été, Hospitaller's Stelae I-XII", Kimball Bourgault Gallery, Βοστώνη.

1992 "Instructions on How to Dwell-in-Ruin, Part III Hospitaller, or of Obtaining Air", CAVS /M.I.T.

1998 «Πασιφίλη – Πανδεκτική Αυλή – Εποχέισθαι, + 2 Θέατρα Μνήμης», Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Ιλεάνα Τούντα, Αθήνα.

1999 *Αστικό Κενό*. «Δράση στην Όχθη του ποταμού Κηφισσού, Αστικό Κενό 4», Αθήνα.

1999 *Αστικό Κενό*. «Πλάνητες, Δράση στην Πλ. Κλαυθμώνος, Αστικό Κενό 5», Αθήνα.

1999 *Αστικό Κενό*. «Περπατώντας στις ταράτσες, Δράση, Αστικό Κενό 6», Γαλλικό Ινστιτούτο, Αθήνα.

2000 *Αστικό Κενό*. «Δράση στους Μύλους Αγ. Γεωργίου, Πάτρα Αστικό Κενό 8», 3<sup>η</sup> Έκθεση Αρχιτεκτονικού Έργου, Σ.Α.Ν.Α.Σ.

2001-2002 «Μνημηδεν», Λουτρά Χαμάμ-Μπέη, Θεσσαλονίκη.

2002 *Αστικό Κενό*. «Αποχαιρετισμός στην Ελεύθερη Πόλη, Αστικό Κενό 9», Δράση στην Ακαδημία Πλάτωνος, Αρχαιολογικός Χώρος Ακαδημίας Πλάτωνος, Αθήνα.

2003 "*Theater in the Refugee Camp*", Πάτρα, Lysistrata Project, Νέα Υόρκη, Η.Π.Α.

2003 «Διατόπια – Στεμνίτσα.νετ» (σε συνεργασία με τον Δήμο Δημητρίου). GazonRouge, Αθήνα.

2003 «Διατόπια – Patra-Holon imprints» (σε συνεργασία με τον Δήμο Δημητρίου). The Isreali Center for Digital Art, Holon, Israel.

2004 *Αστικό Κενό*. «Δράση στο Νησί του Πατρόκλου Αστικό Κενό 12», Αττική, Ελληνική Συμμετοχή στην 9<sup>η</sup> Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής στη Βενετία.

2004-05 "Mnemeden, net.platform for mnemonic exchanges". Bey Hamam και διαδικτυο, Θεσσαλονίκη.

2005 «Πάτρα: Ιστορίες σε κίνηση». Σειρά συμμετοχικών αστικών συμβάντων, Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2006 (δεν πραγματοποιήθηκε).

2005 «Πράξεις Συνεκφώνησης (Περί Νέας\_Προφορικότητας)» Δράση, Φυλακές Νέας Αγχιάλου και Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

2005 Γρηγόριος Φαρμάκης. «Ονομασία Οδού», σειρά δράσεων, Αθήνα – Κάιρο.

2005 «Gefyres». Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, Χανιά.

2005 *Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος*, δημόσια δράση/ εγκατάσταση, Πάτρα. Εργαστήριο Εικαστικών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Πατρών.

2005 Gregorios Pharmakis. "Apothecae [Containers and Findings]", Κωνσταντινούπολη, Grand Bazaar of Architectures, XXII UIA International Architecture Congress και στο πλαίσιο της 9<sup>ης</sup> Μπιενάλε Τέχνης Κωνσταντινούπολης.

2006 «4 Συζητήσεις σε 4 σπίτια», τοπικές και διαδικτυακές εργασίες δημόσιας τέχνης. Πάτρα, διαδικτυο.

2007 «How to Construct Public Space between Art and Education», συλλογική δράση δημόσιας τέχνης, «Διεθνές Συνέδριο για τις Τέχνες στην Κοινωνία», Πανεπιστήμιο του Κάσελ, στο πλαίσιο της Documenta 12, Γερμανία.

2008 Gregorios Pharmakis. *Pharmakis Homesick Congress Project*, τοπικές και διαδικτυακές δράσεις, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, διαδίκτυο.

2008 «Περπατώ: Σωματική Επανασχεδίαση της Πόλης», τοπικές και διαδικτυακές δράσεις, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών - SARCHA /Αρχιτεκτονικοί Αγωγοί.

2009 “Locus Solus Public: Conversations Curatives”, τοπικές και αρχειακές διαδικτυακές δράσεις, Locus Solus Intermedia Project, Out of the Box και London Festival of Europe.

2009 Gregorios Pharmakis. *Gregorios Pharmakis: Badiou-flux*, διαδικτυακές αρχειακές δράσεις.

2010 *City Seed Refuge*, (σε συνεργασία με την S. Gerber). Δράση, Βερολίνο. *The Ark, Old Seeds for New Cultures*, 12η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής Βενετίας.

2010 *Couples Uttering Acts*, (σε εξέλιξη) τοπικές και διαδικτυακές αρχειακές δράσεις.

2010 Επιμέλεια έργου *Archive Public*, (σε συνεργασία με την Ελπίδα Καραμπά). Πρόγραμμα Καραθεοδωρή, Πάτρα.

2011 *Capsochefalo*, διαδικτυακή δράση κατά τη διάρκεια της έκθεσης Remap3, Αθήνα.

2011 Αγωγή «Αρχή Όξους» (σε συνεργασία με τη Μ. Ζυγούρη). Δράσεις στην Ακαδημία Πλάτωνος. *In Vino Veritas*, Παραγωγή: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

2011 *Public Assemblies for Alternative Art Economies*, (σε εξέλιξη), τοπικές και διαδικτυακές αρχειακές εργασίες, supermarket Κάιζερ, Βερολίνο.

2011 Gregorios Pharmakis. *3 Πρόσωπα, Γρηγόριος Φαρμάκης*, αρχειακές δράσεις, στο πλαίσιο του προγράμματος *Archive Public*, Πάτρα

2012 *Πράξη Συνεκφώνησης*, δράση παρέμβασης στην έκθεση Words-Words-Words, Beton7 Κέντρο Τέχνης και Πολιτισμού.

2012 *Holidays in Greece*, τοπικές και διαδικτυακές αρχειακές δράσεις παρέμβασης στην έκθεση *Holidays in Greece, StudioVisits*, Βερολίνο.

2012 *The Laws of Hospitality - Living Currency*, επιτελεστικές αρχειακές δράσεις, καλλιτεχνικός σταθμός ΑΣΚΤ Ύδρας - Μυκόνου – Uη/Inhabited project, Out of the Box Intermedia.

2013 “Un-creative City”, Κεραμεικός, Αθήνα, τοπικές εργασίες στο πλαίσιο του Creative Time Summit, *Art, Place and Dislocation in the 21st Century*, Νέα Υόρκη, 25 -26.10.2013.

2013 *Invisible Labor*, proposal to Athens Biennale Agora (δεν δημοσιεύθηκε)

2015 *Love for Beginnings is not Fascination for Origins. Approximation exercises*. Πρώτη παρουσίαση στο: *Επιτελεστικά πρότζεκτ τέχνης στο αρχαιολογικό πεδίο. Αρχαιολογικοί διάλογοι*. Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα, 9-11/1, και στο: *Διάλογοι Ανθρωπολογίας, Αρχαιολογίας και Σύγχρονης Τέχνης*. Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο. (11/3)

2018 Panos Kouros. *Performative poetry actions at the Center for Advanced Visual Studies, MIT, 1989-1993*. Celebrating the 50th anniversary of the Center for Advanced Visual Studies, MIT Museum, Cambridge, Mass. ΗΠΑ

2019 *3 persons*. A collaborative art research project with C. Hatzinikolaou and M. Zarmakoupi. Mountain fringes, Campus novel.

#### 4.2. Έργα και δράσεις σε συλλογικές εκθέσεις (επιλογή)

1983 «Αιχμήλατος κατ’ ανέμου». ‘Σώμα, Χώρος και Πόλη’, Θεσσαλονίκη.

1985 «Αυτοπορταίτα», επιμ. Χ. Σαββόπουλος, Θεσσαλονίκη.

- 1990** "Ruin / Retina". (With Elizabeth Goldring, Otto Plene, Keiko Prince). 'ARTTRANSITION '90, International Conference on Art, Science and Technology', M.I.T., ΗΠΑ.
- 1991** Reclamation Artists. "Traverser or of Obtaining Air". Fort Point Channel, Βοστώνη.
- 1991** Reclamation Artists. "Wrestler or of Obtaining Air", Central Artery / Tunnel Project Site, Βοστώνη, ΗΠΑ.
- 1992** "The Origin of Architecture". 'D-Light, International and Local Lightworks Exhibit', Mu Gallery, Βοστώνη, ΗΠΑ.
- 1994** "Hospitaller's Stelae". 'Light-Space-Time: CAVS /M.I.T. – 25 years', Cambridge, ΗΠΑ.
- 1995** «Πασιφίλη / Hotel - Μακρόνησος». 'Συνέδριο Αθηνών, Τέχνη Ταξιδιωτική', Der Blaue Kompressor - Goethe Institute, Αθήνα.
- 1997** "Thread Bridge", δημόσια εγκατάσταση - περφόρμανς, Guincho δημόσια πλαζ, Λισσαβώνα, Πορτογαλία. Διεθνής έκθεση *OceaNet, Art-Science-Technology*, CAVS/MIT στην EXPO 98 της Λισσαβώνας. (Η έκθεση δεν πραγματοποιήθηκε).
- 1998** *Zero memory project*, 1ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου και Νέων Μέσων πάνω στην Τέχνη, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού.
- 1999** *Zero memory project*, διεθνής έκθεση *Contact Zones: The Art of cd-rom*, Herbert F. Johnson Museum of Art, Ithaca, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ.
- 1999** *Contact Zones*. Hobart & William Smith Colleges, Geneva, New York.
- 1999** 'Zonas de Contacto, el arte en cd-rom', Centro de la Imagen, Μεξικό.
- 1999** 'Building Bonds, Breaking Bounds', επιμ.: Ζ. Κοσμίδου, Τόκυο.
- 1999** Virginia Film Festival. Charlottesville, Virginia, Η.Π.Α.
- 2000**. 'Dissection: a New Epoch in Inter-action: an International Multimedia Art Exhibition', Museum of Macau, Κίνα.
- 2000** ISEA, Forum des Images, Παρίσι, Γαλλία.
- 2000** *((o)) a performative accident by émigré [+multiple 'voices']*, streamed media performance, Radioqualia.va.com.au
- 2000** <comm.act:."> *Διανθρώπινοι Νεολογισμοί μετά το Διαδίκτυο*, net-collaborative projects, επιμ. Dimos Dimitriou, Medi@terra 2000.
- 2001** Nickle Arts Museum, University of Calgary, Calgary, Alberta, Καναδάς.
- 2002** Αστικό Κενό. «Αθήνα, Ματιές μιας χρήσης», γκαλερί a.antonoπουλου.art, Αθήνα.
- 2002** *Videopoetry and Videoperformances*, Rome University III –DAMS, Ιταλία
- 2002-03** "Prima Figura Elementalis", «Suburbia: Οι αχανείς εκτάσεις των αθηναϊκών προαστείων», A-Station, Αθήνα.
- 2003** [R]-[R]-[F] – Festival 'Remembering-Repressing-Forgetting', New Media project, Κολωνία, Γερμανία.
- 2003** "Mnemedes, memory theatre for Specific Subjects", Biennial for New Media Art, Interactiva'03, Museum of Contemporary Art Merida, (Yucatan/ Mexico).
- 2003** "Mnemedes", International Art Festival Artconcept, , Αγ. Πετρούπολη, 2003.
- 2004** «Διατόπια, Διανύοντας το τοπίο, παράγοντας δίκτυα τόπου», «Αθήνα, Μητρόπολη κατά λάθος;», Bios, Αθήνα.
- 2004** "Opening-Up of the Archiving Paradigm of the Greek Biennale", «Παραδείγματα», 9<sup>η</sup> Διεθνής Έκθεση Αρχιτεκτονικής Μπιενάλε Βενετίας.
- 2004-05** «Παραδείγματα», Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα.
- 2005** «City Scans 2002-5: Scan Istanbul – Transitional Athens 2004», Beyoglu Belediyesi Sanat Gallery, Κωνσταντινούπολη.
- 2005** "Mnemedes. Net.platform for mnemonic exchanges", Webbiennale 05, Istanbul Contemporary Art Museum, Κωνσταντινούπολη.
- 2005** "Apothecae [Containers and findings]", Webbiennale 05, Istanbul Contemporary Art Museum, Κωνσταντινούπολη.

**2005** «Η μετάβαση της Αθήνας», 2004-05, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών.

**2005** Webbiennale 2005, Biennale στον τόπο του Ψηφιακού Πολιτισμού, Ελληνοαμερικανική Ένωση.

**2005** «Αρχιτεκτονικές Διαφάνειες», Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Ιλεάνα Τούντα.

**2006** [R]-[R]-[F] –v.3 'Remembering-Repressing-Forgetting', Festival New Media project, Agricola de Cologne, Κολωνία, Γερμανία και 2<sup>nd</sup> Digital Art Festival Rosario / Argentina.

**2007** *Urban Void*, 7<sup>η</sup> Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής στο Σάο Πάολο, Βραζιλία.

**2007** 10<sup>η</sup> Μπιενάλε Κωνσταντινούπολης, Nightcomers, Κωνσταντινούπολη.

**2008** *Εντροπικοί Κήποι, Διεθνή Γεγονότα Αρχιτεκτονικής Έρευνας «Α-κτιστο»*, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών - SARCHA /Αρχιτεκτονικοί Αγωγοί.

**2011** *City Seed Refuge* (σε συνεργασία με την Susanne Gerber). *The Ark, Old Seeds for New Cultures*, Μουσείο Μπενάκη.

**2012** *Vita Activa Real Estate, La Grande Foire De L' Immobilier*, Undo – Redo, Παρίσι, Γαλλία.

**2012** *Systems, Independent artists and groups in conversation*, Αστικό Κενό, CAMP, Αθήνα.

**2012** *The Future Archive*, Neuer Berliner Kunstverein (αρχαιακό υλικό CAVS/ M.I.T.), Βερολίνο.

**2012** *ArtUP! - Media Art in Bulgaria, Greece, Turkey*, Goethe Institute, Αθήνα.

**2013** *Gas Station Recordings*, Parts I,II,III, *Ne crois que la moitié de ce que tu vois et rien de ce que tu entends: Newscast*. La Kunsthalle Mulhouse, Centre d'Art Contemporain on Radioapartment22.com, Βασιλεία, Ελβετία.

**2013** *The Public Art of Performative Archiving*, Parts I,II,III, *Ne crois que la moitié de ce que tu vois et rien de ce que tu entends: Griots*. La Kunsthalle Mulhouse, Centre d'Art Contemporain on Radioapartment22.com, Βασιλεία, Ελβετία.

**2013** *Approximation Exercises for Three*. Crisis and Paganism. Mykonos Biennale.

**2014** Urban Void Collective. *Participatory City: 100 Urban Trends from the BMW Guggenheim Lab*, Solomon R. Guggenheim Museum, New York, October 11, 2013–January 5, 2014.

**2014** *Προς Τήνο*. Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού. Επιμ. Χριστόφορος Μαρίνος.

**2014** Network Poetico, Curator Caterina Davinio in mostra a Palazzo Reale di Napoli, OLE.01 - Festival International de la Littérature Electronique.

**2014** *Adopting the Archive of Contemporary Greek Art Institute*. Microgeographies, at Storefront for Art and Architecture, NY, USA (26.9-21.11)

**2015** *Αρχαιακές συνεκφωνήσεις σε διαδικτυακές/ τοπικές υποστηρίξεις/επιφάνειες*. Παρουσίαση έργου στο συμμετοχικό εργαστήριο *Luminous Flux / Reflected overlays on locative norms*. Campus Novel - Ινστιτούτο Σύρου, Σύρος 17-24.7.

**2015** *Από το Σύννεφο στην Αντίσταση. Η στάση στην είσοδο, όταν, ενώ η ομιλία ανυψώνεται στον αέρα, το έδαφος βουλιάζει όλο και περισσότερο. Στο Όνομα του Le Corbusier*. Οικία Σπητέρη / Προβελέγγιου. Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ - Ίδρυμα Λε Κορμπυζιέ. Οκτ.-Νοε.

**2016** *"Locus Solus Public: Conversations Curatives"*, τοπικές και αρχαιακές διαδικτυακές δράσεις. Φιλοσοφικά αντικείμενα (2ος κύκλος). "Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική και Εφαρμοσμένη Φιλοσοφία", Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

**2017**. *L'amour des commencements n'est pas fascination pour les origins*. Επιτελεστικές αρχαιακές δράσεις. Φιλοσοφικά αντικείμενα (3ος κύκλος). "Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική και Εφαρμοσμένη Φιλοσοφία", Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

**2017**. *Small Archive of Works in Summer Exhibitions / Bella ciao* (2013, 2017). Δήμος Δελφών / the Symptom Projects, "Τουρισμός" (επ. Ε. Καραμπά, Γ. Σταθοπούλου). Παλιό Νοσοκομείο Άμφισσας, Άμφισσα.

2017. Συμφωνία χωρίς Αρχές. Προς μία ιστορία για τη σύγχρονη ελληνική τέχνη: από το θεσμικό, στο αντιθεσμικό και το εξωθεσμικό. Προσωρινή Ακαδημία Τεχνών/ΠΑΤ. Ινστιτούτο Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης.

2018. *Approximation Exercises for Three*. Φιλοσοφικά αντικείμενα (4ος κύκλος). "Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική και Εφαρμοσμένη Φιλοσοφία", Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

2021. *ad interim/ Παρατηρησιακά σχεδιάσματα για το μνημείο-έδαφος*, ερευνητικό-εικαστικό πρότζεκτ, Campus Novel, Κατερίνα Κωνσταντινίου, Modal: Public Heritage Lab.

2021. Πάνος Κούρος, Αντίδωρο, Mykonos Biennale, 2021-1821

2021. Panos Kouros, Walking in Ruins, workshop-performance, with Angeliki Avgitidou, Evangelia Basdekis, Mary Zygouri. Invited participation in the *2nd [On-line] International Biennale on Practical Philosophy: Philosophy in Praxis. The philosophical gesture: political, ethical, educational, artistic engagements*. The Laboratory of Research on Practical Philosophy (L.R.P.Ph.), School of Humanities, University of Aegean.

#### 4.3. Εικαστικά έργα βίντεο, πολυμέσων, διαδικτύου

1986 "Fouille du Ceramique - Jours de Silence", βίντεο, Αθήνα.

1989 "On the Impossibility of Return", βίντεο, Βοστώνη, ΗΠΑ.

1989 "The Elastic Charles", Interactive Cinema Group, M.I.T. Media Lab.

1991 "Cyprincess", διαδραστικό έργο υπερμέσων, CAVS /M.I.T., ΗΠΑ.

1994 «Οδηγίες για τη Μακρόνησο», βίντεο, Αθήνα.

1995 «Πασιφίλη - Hotel / Μακρόνησος», βίντεο, Αθήνα.

1998 «Πασιφίλη – Πανδεκτική Αυλή – Εποχίσθαι», εικαστικό διαδραστικό έργο πολυμέσων, Αθήνα.

2001 «Μνημηδεν», διαδραστικό έργο στο διαδίκτυο (σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών, Πανεπιστήμιο Πατρών).

2003 "Mnemeden, memory theatre for Specific Subjects, 1.0.0.0", ", cd-rom με σύνδεση στο διαδίκτυο (σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών, Πανεπιστήμιο Πατρών).

2004-05 "Mnemeden, net.platform for mnemonic exchanges", έργο net.art (σε συνεργασία με τον Χρήστο Κακλαμάνη και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών, Πανεπιστήμιο Πατρών).

2005 "Gefyres". Διαδικτυακή αρχειακή πλατφόρμα.

2005 "Apothecae [Containers and findings]", διαδικτυακή αρχειακή πλατφόρμα (net.art)

2007 "Delete-Your-History.com, The Mnemeden School of Memory", διαδικτυακό έργο (net.art).

2007 *Hospitable Channel*, διαδικτυακή αρχειακή πλατφόρμα.

2007 *One Protester*, βίντεο, 10<sup>η</sup> Μπιενάλε Κωνσταντινούπολης.

2008 *Pharmakis Homesick Congress Project*, διαδικτυακή αρχειακή πλατφόρμα.

2009 *Mnemeden - Locus Solus Public*, διαδικτυακή αρχειακή πλατφόρμα (σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών, Πανεπιστήμιο Πατρών).

2009 *Gregorios Pharmakis: Badiou-flux /* διαδικτυακή αρχειακή πλατφόρμα.

2010 *Couples Uttering Acts*, διαδικτυακή αρχειακή πλατφόρμα.

#### 4.4. Αρχιτεκτονικές μελέτες

1985 Εξοχική κατοικία, Αυλάκι Αττικής (μελέτη-κατασκευή).

**1986** Έρευνα και επιμέλεια της αρχιτεκτονικής έκθεσης του Λαογραφικού Μουσείου της Στεμνίτσας, Αρκαδία.

**1994** Μελέτη μετατροπής κτηρίου αποθήκης των αρχών του 20<sup>ου</sup> αιώνα στο Θέατρο *Θησείων*, Ένα Θέατρο για τις Τέχνες (Μ. Μαρμαρινός), Ψυρρή, Αθήνα (σε συνεργασία με τον Κ. Σκάσση).

**1995** Μελέτη αρχιτεκτονικών υποδομών αειφορικού τουρισμού στην περιοχή δάσους Δαδιάς Έβρου, πρόγραμμα WWF Ελλάς (συνεργάτες: Κίμων Σκάσσης, Ελένη Σβορώνου)

**1995** Ερευνητικό έργο κατάρτισης περιβαλλοντικών αρχών σχεδιασμού στην περιοχή Ευρυτανίας – Καρδίτσας με βάση τη νομαδική αρχιτεκτονική των Σαρακατσάνων (σε συνεργασία με τον Κ. Σκάσση).

**1995-1996** Πρότυπο Κέντρο Υπαίθριων Οικοτουριστικών Δραστηριοτήτων ΕΥΖΗΝ, Λίμνη Πλαστήρα, Καρδίτσα Σαρακατσάνων (σε συνεργασία με τον Κ. Σκάσση. Μελέτη-Κατασκευή).

**1997** Έρευνα και ανάπτυξη σενάριου ανάδειξης της πολιτισμικής ιστορίας της Μιλήτου, από την ακμή της αρχαϊκής εποχής έως τους αυτοκρατορικούς χρόνους, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού (σε συνεργασία με την Ελένη Σβορώνου).

**2011** Μελέτη κατοικίας στο Αυλάκι Αττικής, σε συνεργασία με τον Αριστείδη Αντονά.

## 5. Δημοσιεύσεις

### 5.1. Μονογραφίες - Βιβλία

1. Πάνος Κούρος - Ελένη Σβορώνου. *Η Στεμνίτσα και το Φαράγγι του Λούσιου*. Δήμος Στεμνίτσας, 1998.
2. Πάνος Κούρος. *1999-2001: Δύο Χρόνια Διδασκαλίας των Εικαστικών Τεχνών στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Πατρών: Ένα βιβλίο που περιλαμβάνει το πρόγραμμα και τους στόχους των μαθημάτων Εικαστικές Τέχνες 1-4 στο πλαίσιο των βασικών αρχιτεκτονικών σπουδών καθώς και έργα των σπουδαστών του πρώτου και δεύτερου έτους που δημιουργήθηκαν στο Εργαστήριο Εικαστικών Τεχνών κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999-00 και 2000-01*. Πάτρα: Τμήμα Αρχιτεκτόνων, 2001.
3. Πάνος Κούρος. *Κατασκευάζοντας τη δημόσια σφαίρα: τοπικές εργασίες 2002-07*. Πάτρα: Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών και Futura, 2007.
4. Φ. Γιαννίση, Τ. Ευθυμίου, Λ. Καναγκίνη, Ν. Καζέρος, Ζ. Κοτιώνης, Π. Κούρος, Ζ. Ξαγοράρης, Χ. Παρακεντέ, Ε. Τζιρτζιλάκη, Χ. Χάρη, *Αστικό Κενό - Δράσεις 1998-2006*, Αθήνα: Futura, 2008.
5. Πάνος Κούρος. *Πράξεις Συνεκφώνησης: κείμενα για την αρχιτεκτονική της τέχνης*. Αθήνα: Futura, 2008.
6. Πάνος Κούρος και Ελπίδα Καραμπά. *Archive Public: Επιτελέσεις αρχείων στη δημόσια τέχνη. Τοπικές παρεμβάσεις*. Πάτρα: Τμήμα Αρχιτεκτόνων και Εκδόσεις Κύβος, 2012

### 5.2. Βιβλία καλλιτέχνη (σε περιορισμένα αντίτυπα)

1. *On the Silence of the Things and the Words*. Αθήνα: Ruinarchitecture, 1989.
2. *Ruin, Recent Inscriptions*. Cambridge, Mass., CAVS/MIT, 1991.
3. *Instructions, Traverser, or Of Obtaining Air*. Boston: Ruinarchitecture, 1991.
4. *Manual of Instructions*. Cambridge, Mass., CAVS/MIT, 1992.
5. *Ruin Events at CAVS/MIT*, Αθήνα: Ruinarchitecture, 1995.

### 5.3. Επιμέλεια βιβλίων

1. *Center Poems, Poetics of Visual Language*, Cambridge, Mass., CAVS/MIT, 1991.
2. Εισαγωγή/φωτογραφία στο: Μαρία Κόντη. Δεν. Εκδόσεις Κύβος, Αθήνα, 2013

### 5.4. Περιοδικά

1. Α+Υ. Περιοδική έκδοση ποίησης. 1/1983, 2/1984, 3-4/1986.
2. *Απορρώξ*. Περιοδική έκδοση (ψηφιακή και έντυπη), Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών (2020 -).

### 5.5. Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά - κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

1. «Η Αρχιτεκτονική της Στεμνίτσας». Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας, Αρκαδία, 1991, σ. 22-29.
2. «Τέχνη-Τεχνολογία και η Φιλική Συνθήκη του Χώρου του Αποχωρίσματος». Σήμα, Μάρ.-Απρ. 1992, σ. 36-45.
3. «Η εξοικείωση με τη μεθοδολογία του σχεδιασμού, όρος για την εμπνευσμένη χρήση των δυνατοτήτων της νέας τεχνολογίας». *Ars Magna* τ. 1, Parsers, σ. 1-4. 2.4.1996.
4. "Pasiphili – Hotel / Makronissos, Instructions for a ruin-event". *Odyssey Today*.
5. «Η Αρχιτεκτονική της Σημασίας στο Θέατρο της Μνήμης». *Buildings*, Δεκ. 1998, σ. 174-182.
6. «Ερείπιο και Περιβάλλον, Ιστορική Ανασκόπηση και Νέες Θεωρήσεις». *Τεχνολογία*, περιοδικό του Πολιτιστικού Τεχνολογικού Ιδρύματος ΕΤΒΑ 8/1998, σ. 8-11.
7. «Πασιφίλη – Πανδεκτική Αυλή – Εποχίσθαι, +2 Θέατρα Μνήμης». Κατάλογος ομώνυμης έκθεσης, Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Ιλεάνα Τούντα, Αθήνα, 1999.
8. «Τέχνη και Αρχιτεκτονική στην Εκπαίδευση: Εικαστικές Δράσεις στην Πόλη». *Αρχιτέκτονες*, τ.35, Σεπ.-Οκτ. 02
9. «Αρχιτεκτονική στην τέχνη: προς μια ουτοπία της καθημερινής ζωής» *Θέματα Χώρου και Τεχνών*, 34/2003.
10. Μνημηδέν: πολυ-τοπικές, διαδραστικές επιτελέσεις μνημονικών περιεχομένων. *Αρχιτέκτονες* τ.37, Ιαν.-Φεβ. 2003.
11. "www.mnemedepn.org", στο: *Χωρίς Όρια, Οι αχανείς εκτάσεις των αθηναϊκών προαστείων*, επιμ. Ν. Καζέρος – Π. Λέφας, Αθήνα: Futura, 2003, σ. 101-105.
12. *Μνημονικές Διαδράσεις ως πρακτικές σύγχρονης τέχνης στην πόλη*. *Αρχιτέκτονες*, τ.45, Μάιος-Ιούν. 2004.
13. «Γρηγόριος Φαρμάκης – Ονομασία Οδού», *Transitional Athens, Η μετάβαση της Αθήνας*, Αθήνα: Futura, 2005.
14. «Πράξεις Συνεκφώνησης (Περί Νέας Προφορικότητας)», *Η μετάβαση της Αθήνας*, Αθήνα: Futura, 2005.
15. *Name Sale, Punc.tu.ation 02*, επιμ. Α. Καλφόπουλος, Νοε. 2006
16. «Πώς πολεοδομούμε την ανοιχτή πηγή;» *Αρχιτέκτονες*, τ. 64, Ιούλιος-Αύγουστος 2007

17. "Delete-Your-History.com, The Mnemedon School of Memory" κείμενο- έργο στο βιβλίο Κ. Ντάφλος, *Εγχειρίδιο, τρέχουσες εικαστικές διαλογικές εγκαταστάσεις 00\_06 -Πλάνα διαλογικών Εγκαταστάσεων*, Αθήνα: Παπασωτηρίου, 2007
18. *Instructions on How to turn any Narrative to a Collection. Punc.tu.ation 03*, επιμ. Α. Καλφόπουλος, Σεπ. 2007.
19. "Unstable Community Fromation Projects", κείμενο στο συλλογικό τόμο *Feedback*, Ε. Karaba – Ν. Γιακουμάκι, Feedback-OpenMute Print: Great Britain, 2007, σ. 147-153.
20. «Αστικό Κενό: Η δράση ως διαχείριση μορφών συλλογικότητας» στο: *Αστικό Κενό*, Αθήνα: Futura, 2008.
21. «Το πεδίο των διανθρώπινων δράσεων ως νέα πολιτική συνθήκη» στο: *Αστικό Κενό*, Αθήνα: Futura, 2008.
22. «Σημειώσεις για μια ιστορία της αρχιτεκτονικής του ερειπίου: Το σπίτι διακοπών της Αίγινας», στο: Δημήτρης Α. Φατούρος, Αθήνα: Μουσείο Μπενέκη και Δομές, 2009.
23. *Κριτικές μικρο-θεσμίες*, AICA Hellas Journal *Κριτική των θεσμών, κριτικοί θεσμοί*, 2013.
24. *Η δημόσια τέχνη της αρχειακής επιτέλεσης*, στο: Α.-Ι.Δ. Μεταξάς (επ.) *Πολιτική Επιστήμη: Διακλαδική και κριτική προσέγγιση της πολιτικής πράξης*. Τομ. ΙΧ Πολιτική Μεθοδολογία. Οροθετήσεις και Απεγκλωβισμοί. Αθήνα: Σίδερης 2016.
25. 'Talking Cure'. *Dialogic Archiving as performative urban practice*. Atlantis, Magazine for Urbanism and Landscape architecture, 28, 2017
26. Πάνος Κούρος. *Επισημάνσεις*, στον κατάλογο έκθεσης: Προς μια ιστορία για τη σύγχρονη ελληνική τέχνη. Μια συμφωνία χωρίς αρχές. Προσωρινή Ακαδημία Τεχνών. Ινστιτούτο Σύγχρονης Ελληνικής τέχνης. 2017.
27. Πάνος Κούρος, *Επιτελώντας αρχεία*. Από την αφήγηση της ιστορίας στις συγχρονικές ανακατασκευές της μνήμης, στο: Σάσα Λαδά – Κυριακή Τσουκαλά σε συνεργασία με την Κέλλυ Παπαϊωάννου (επιμ.), *Χωρικές Αφηγήσεις της μνήμης*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2017.
28. Πάνος Κούρος. *Όταν η πολιτική γίνεται μορφή (στο φόντο της πόλης της Αθήνας)*. Documenta 14: Μια ανάγνωση / προσωρινή αποτίμηση, Αναγνώσεις, Αυγή, τ.767, 23.7.2017
29. Πάνος Κούρος. Συμμετοχή (συνέντευξη, κείμενο) στο επιμελητικό έργο: *Προς μια ιστορία για τη σύγχρονη ελληνική τέχνη. Μια συμφωνία χωρίς αρχές*. Προσωρινή Ακαδημία Τεχνών. Ινστιτούτο Σύγχρονης Ελληνικής τέχνης. 2017.
30. Πάνος Κούρος, εισαγωγικό κείμενο, *Απορρώξ*, (1,1), 2020, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών.
31. Πάνος Κούρος, *Περπατώντας σε 4 στοές που σχηματίζουν κύκλο (2019 -)*, *Απορρώξ* (1,2) 2020, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών.
32. Πάνος Κούρος. *Ανάμεσα στην performance και το αρχείο: Ανταγωνισμοί επιθυμίας και μνήμης στη δημόσια σφαίρα* στο: Α. Αυγητίδου (επιμ.) *Δημόσια τέχνη, δημόσια σφαίρα*, University Studio Press, 2021.
33. Πάνος Κούρος, «Σύμβαση για τα δικαιώματα του/της καλλιτέχνη/-ιδας κατά τη διάθεση του έργου τέχνης» (εισαγωγή, μετάφραση), *Απορρώξ* 4 (2,1) και 5 (2,2), 2022, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Πατρών.

## 5.6. Άρθρα και συνεντεύξεις σε εφημερίδες και άλλα μέσα ενημέρωσης (επιλογή)

1. «Αναγγελία για την Ποιητική Κατοίκηση του Κόσμου - Η Θεωρητική Αρχιτεκτονική των 'Αρχιτεκτονικών Ερειπίου'». Αυγή 16.4.1995.
2. Πάνος Κούρος στην *Ιλεάνα Τούντα, Κάθε Μεσημέρι*, Μ. Τσουκαλά, TV NET, 21.1.1998.
3. Εκπομπή «*Σέικερ*», Ε. Νεοφωτίστου, TV NET, 16.1.1998.

4. *Ανάμεσα στον έγχρονο και άχρονο χρόνο*, στο *‘Αθανασία, Υπόσχεση ή Απειλή’* (επιμ. Ιζαμπέλα Σασλόγλου), Μ. Figaro, τ. 41, Μάρ. 1998, σ. 66.
5. *Η Τέχνη στην Ψηφιακή Εποχή*, συζήτηση με τους: Θ. Τάσιο, Π. Κούρο, Γ. Χαρβαλιά, Κ. Τριανταφύλλου, Οικονομικός Ταχυδρόμος 22.7.2000, σ. 67-70.
6. «Από την αναπαράσταση στην επικοινωνία: η τέχνη την εποχή της διασυνδεδεμένης κοινωνίας της πληροφορίας». Το Βήμα της Κυριακής, Νέες Εποχές, 8.10.2000.
7. Joan Brigham, *The Center for Advanced Visual Studies Interviews*, Cambridge, CAVS / MIT, 27.9.2002.
8. Stephanie Ho, *Lysistate*, Voice of America, 07.3.2003.
9. *Αθήνα: Μια μητρόπολη – μοντέλο μεγαλοχωριού*, συζήτηση (επιμ. Φ. Μπάρκα), Ελευθεροτυπία, 10.5.2004.
10. Συνεντεύξεις. A2610, 01/2006.
11. Agricola de Cologne, Java Museum Interview Project, *10 Ερωτήσεις γύρω από τη διαδικτυακή τέχνη*, 01.07.06.
12. Συνέντευξη Σ.Α.Ν.Α. (Νοε. 2006) στον τόμο *5<sup>η</sup> Πανελλήνια έκθεση αρχιτεκτονικού έργου*, Αθήνα: Παπασωτηρίου, 2006.
13. «Ανανέωση στη μνήμη της πόλης», Ελ. Τύπος, 14.8.07.
14. *Comment Vivre Ensemble*. A2610, 03/2007-08.
15. *Αρχιτεκτονική μετά την κρίση*. A2610, 05/2010.
16. *Πράξεις συνεκφώνησης*. Ο Θανάσης Δρίτσας συνομιλεί με τον εικαστικό και θεωρητικό της τέχνης Πάνο Κούρο. Θ. Δρίτσας, Global view R.Masoura. 2014.

## 5.7. Πρακτικά συνεδρίων

1. Πάνος Κούρος, *Υπερβαίνοντας το τεχνο-λογικό*. Διεθνές Συμπόσιο Τέχνης και Τεχνολογίας Medi@terra 99, Αθήνα 10-12 Δεκ. “*Pendulum Symposium*”, Αθήνα: Φούρνος, 1999, σ. 86-93.
2. Panos Kouros, *Mnemedien: a Net.performance of Mnemonic Conceptions*. *Sky Art Conference 2002*. I. Knot and B. Kracke, eds., Massachusetts Institute of Technology, Center for Advanced Visual Studies, σ. 186-189.
3. Πάνος Κούρος, *Θέατρα Λήθης του Μοντέρνου*. Εισήγηση στην Επιστημονική Συνάντηση DoCoMoMo, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Βόλος, στο *Πού είναι το Μοντέρνο*, Π. Τουρνικιώτης, επιμ., Αθήνα: Futura, 2006.
4. Γρηγόριος Φαρμάκης. [*Η αρχιτεκτονική:] συσσωρευτικός μηχανισμός γραφών*», εισήγηση στο Συνέδριο *Η σημασία της φιλοσοφίας στην αρχιτεκτονική εκπαίδευση*, Πανεπιστήμιο Πατρών, στο: *Η σημασία της φιλοσοφίας στην αρχιτεκτονική εκπαίδευση*, Ίδρυμα Π. & Ε. Μιχαλή, Αθήνα, 2009, σ. 114-124.
5. Ελπίδα Καραμπά - Πάνος Κούρος, *Το Αρχείο ως δημόσια τέχνη. Η επιτελεστική συνθήκη και η ανάληψη δημόσιας δύναμης*. Εισήγηση στο συνέδριο *Δημόσιος χώρος...αναζητείται*, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας, 2011, σ. 518-521.
6. Panos Kouros, *Performative archiving as public making*, Εισήγηση στο συνέδριο: *Technoetic Telos: Art, Myth and Media. Consciousness Reframed: Art and Consciousness in the Post-biological Era*. International Research Conference in the framework of Planetary Collegium, University of Plymouth, Ionian Center for the Arts and Culture, στο: *Technoetic Arts: A Journal of Speculative Research* 9: 2+3, pp. 425-431. 2012
7. Πάνος Κούρος - Ελπίδα Καραμπά, *Από το κοινό μουσείου στο κοινό αρχείο(υ)*, εισήγηση στο συνέδριο *Η μνήμη και ο ρόλος των μουσείων στη δυναμική των πόλεων*, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Πατρών, Δεκ. 2013.

8. Panos Kouros. *Walking and Archiving: Locus Solus in Elephant and Castle*. Reading Architecture Symposium. History and Theory Program, School of Architecture, McGill University. Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα. 16-18.6 (υπό έκδοση), 2015.
9. Πάνος Κούρος. *Επιτελώντας Αρχαία. Από την αφήγηση της ιστορίας στις συγχρονικές ανακατασκευές της μνήμης*. Δημερίδα Χωρικές Αφηγήσεις της Μνήμης, Α.Π.Θ. 23-24/5/2016.
10. Πάνος Κούρος. Η εκπαίδευση της τέχνης στο διευρυμένο πεδίο δυνατότητας δράσης της αρχιτεκτονικής. Η Διδακτική της Αρχιτεκτονικής: αντικείμενα και προοπτικές, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, 4.11.2017

## 6. Ανακοινώσεις σε συνέδρια

1. "Ruin Retina Project". ARTTRANSITION '90, International Conference on Art, Science and Technology, M.I.T., 1990.
2. "Incarnated Fragments of Modernity: Reflections on Mies, Konstantinides, T.S. Eliot, Seferis". Διεθνές Συνέδριο Greece in a Changing Europe: State, Society and Culture - European Influences on Greek Architecture, Modern Greek Studies Association, Πανεπιστήμιο της Florida, Gainesville, Florida, 1991.
3. «Η αναζήτηση της σάρκας του χώρου στην τέχνη-και-τεχνολογία της μεταμοντέρνας εποχής». Συνέδριο «Τέχνη και Πληροφορική» Infoworld 98 Conference, Αθήνα, 1998.
4. «Τέχνη-και-τεχνολογία στην πόλη του ζωντανού ερειπίου». Εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο για την Αρχιτεκτονική στην Αθήνα, Αθήνα, 1999.
5. «Υπερβαίνοντας το τεχνο-λογικό». Εισήγηση στο Διεθνές Συμπόσιο Τέχνης και Τεχνολογίας Medi@terra 99, Αθήνα 10-12 Δεκ. 1999.
6. Προσκεκλημένος εισηγητής στο Φόρουμ Ανταλλαγών Τέχνης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Υπουργείο Πολιτισμού, Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης και Apollonia European Art Exchanges, Θεσσαλονίκη, 4.10 – 8.11. 2000.
7. «Μηδενικά Θέατρα Μνήμης: ένας μηχανισμός υπερτοπικής οργάνωσης της σκέψης προς μια νέα ελληνική καλλιτεχνική συμπεριφορά». Διεθνές Συμπόσιο Νεο(τεχνο)λογισμοί, Medi@terra 2000, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 3-9.11. 2000.
8. «Πόλη και Πολιτισμός». Συμμετοχή σε Στρογγυλή Τράπεζα, Ημερίδα Προβληματισμού και Προοπτικής για την Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, Συνεδριακό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών, Δήμος Πατρέων & Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών 26.6. 2002.
9. Προσκεκλημένος εισηγητής στο Συνέδριο *Sky Art Conference*. Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών και Ικαρία, Center for Advanced Visual Studies, M.I.T., 15-19 Οκτ. 2002.
10. «Η εγγύτητα της αρχιτεκτονικής στην τέχνη του δημοσίου χώρου, σήμερα». Εισήγηση στην επιστημονική ημερίδα του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, με θέμα: *Αρχιτεκτονική: Είδωλα και Προσωπεία, Η προβολή της σύγχρονης ελληνικής αρχιτεκτονικής*, Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών, 20.2.2003.
11. «Θέατρα Λήθης του Μοντέρνου». Εισήγηση στην Επιστημονική Συνάντηση DoCoMoMo, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Βόλος, 23-24.5.2003.
12. «Εικαστική παιδεία στην αρχιτεκτονική: η επανασύνδεση με την καθημερινή ζωή και την πόλη». Εισήγηση στην ημερίδα *Η εικαστική παιδεία στις εφαρμοσμένες τέχνες*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 22.05.2003
13. «Διαδραστικές Μοντερνικότητες, Νέες τοπικότητες». Εισήγηση στην Επιστημονική Συνάντηση DoCoMoMo, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πάτρα, 8.5.2004.
14. «3 Παραδείγματα Διαδικτυακών Πρακτικών». Διάλεξη στην Ημερίδα *Αναδυόμενες Περιφέρειες: Προάστια, Δίκτυα, Τοπία*, Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Λάρισας, 3.7.2004.

15. «*Το Παράδειγμα της Συνεργασίας*». Εισήγηση στην Ημερίδα *Πολλαπλοί Λόγοι και Παραδείγματα Αρχιτεκτονικής*, Μουσείο Μπενάκη, 23.1.2005.
16. «*Μετατοπίσεις της σύγχρονης τέχνης και η σημασία τους για την εικαστική εκπαίδευση των αρχιτεκτόνων*». Εισήγηση στο Συνέδριο «*Εικαστική Αγωγή και Αρχιτεκτονική Εκπαίδευση*», Τομέας Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Εικαστικών Τεχνών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, ΑΠΘ, 18-19.3.2005.
17. «*Συσχέτιση και συνεργασία ως τόποι της Σύγχρονης Τέχνης*». Εισήγηση στην Ημερίδα *Αρχιτεκτονική –Τέχνη–Αρχιτεκτονική*, 5<sup>ης</sup> Πανελλήνια Έκθεση Αρχιτεκτονικού Έργου, Σ.Α.Ν.Α., 5.11.2006.
18. «*How to Construct Public Space between Art and Education*», εισήγηση στο *Διεθνές Συνέδριο για τις Τέχνες στην Κοινωνία*, Πανεπιστήμιο του Κάσελ, Γερμανία, 21-24.8.2007.
19. «*Πράξεις Συνεκφώνησης στη δημόσια σφαίρα – φάντασμα*» Εισήγηση στην Ημερίδα *Νό(σ)τος του Οίκου. Αρχιτεκτονική, καλλιτεχνικές πρακτικές και δημόσιος χώρος*. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, 17.01.2008
20. «*[Η αρχιτεκτονική:] συσσωρευτικός μηχανισμός γραφών*», εισήγηση στο Συνέδριο *Η σημασία της φιλοσοφίας στην αρχιτεκτονική εκπαίδευση* (Γρηγόριος Φαρμάκης), Πανεπιστήμιο Πατρών, 9-11.2010.
21. *Επιτελώντας Αρχεία*. Εισήγηση στο συνέδριο *Σύγχρονη Τέχνη και Αρχείο, Προσεγγίσεις στη διαμόρφωση της αρχειακής πρακτικής*, Μουσείο Μπενάκη 23.10.2010.
22. Panos Kouros - Elpida Karaba, *The Archive as Public Art: The Performative Condition and the Undertaking of Public Power*, International Conference on the Arts in Society, Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities, Berlin 10.5.2011.
23. Πάνος Κούρος - Ελπίδα Καραμπά, *Το Αρχείο ως δημόσια τέχνη. Η επιτελεστική συνθήκη και η ανάληψη δημόσιας δύναμης*, Εισήγηση στο συνέδριο *Δημόσιος χώρος...αναζητείται*, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας, 22.10.2011
24. *Performative archiving as public making*, Εισήγηση στο συνέδριο: *Technoetic Telos: Art, Myth and Media. Consciousness Reframed: Art and Consciousness in the Post-biological Era*. International Research Conference in the framework of Planetary Collegium, University of Plymouth, Ionian Center for the Arts and Culture, 2.5.2012
25. *Τέχνη-τεχνολογία ως κατασκευή δημόσιας σφαίρας*. Εισήγηση στην έκθεση *Τέχνη και Τεχνολογία*, Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Νοε. 2012.
26. Πάνος Κούρος - Ελπίδα Καραμπά, *Από το κοινό μουσείου στο κοινό αρχείο(υ)*, εισήγηση στο συνέδριο *Η μνήμη και ο ρόλος των μουσείων στη δυναμική των πόλεων*, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Πατρών, Δεκ. 2012.
27. *Desistence of living archives*. Key Note Lecture, Συμπόσιο Archive Public II, 4<sup>η</sup> Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης. 2013.
28. *Εργασίες αρχείου. Από την αφήγηση της ιστορίας στην πολιτική της επιτέλεσης*. Στρογγυλή τράπεζα: Δημοκρατία δημόσιος χώρος και Performance. Μουσείο Μπενάκη. 15/10/2016.
29. πεζοπορίες | πεζογραφίες σε 4 στοές που σχηματίζουν κύκλο. 7ο Διεθνές Συνέδριο Τυπογραφίας και Οπτικής Επικοινωνίας (ICTVC) (με τον Γιάννη Παπαδόπουλο), 2019
30. *πόλη (,) πεζή. Επιτελεστική αρχειοθέτηση και άλλες υπερ-τομεακές δράσεις οδοιπορίας*. Συμπόσιο *Επιτελεστικές μεθοδολογίες και αστικό τοπίο*, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Σχολή Καλών Τεχνών Πανεπιστημίου Δ. Μακεδονίας, Φλώρινα, 13.4.19

## 7. Ακαδημαϊκές διαλέξεις

1. «Ιστορία του Ερειπίου σε 100 Ανασκαφές της Γλώσσας». Διάλεξη: προγραμματικό κείμενο για τις Αρχιτεκτονικές Ερειπίου ως εργασίες πεδίου. Σχολή Αρχιτεκτόνων, ΕΜΠ, 1986.
2. “Le Corbusier’s Little House and the Ruin: A Romantic and Ontological Re-writing”. Διάλεξη, Αρχιτεκτονική Σχολή, Columbia University, 1988.
3. «Γεγονότα Ερειπίου 1989-1993». Διάλεξη, Αίθουσα Τέχνης Φωτοχώρος, Αθήνα, 1994.
4. «Τα όρια της αναπαράστασης στο χώρο των ερειπίων». Διάλεξη στο Εργαστήριο Ζωγραφικής της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Ε.Μ.Π., 1996.
5. «Η αισθητική της διάνοιξης στη ζωγραφική του ερειπίου». Διάλεξη στο Εργαστήριο Ζωγραφικής, Σχολή Αρχιτεκτονικής, Ε.Μ.Π., 1999.
6. «Ο ενσαρκωμένος κίων ως θέατρο στιγμιαίου ερειπίου». Διάλεξη στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, Χανιά, 23.8.2002.
7. «Αισθητική του Ερειπίου». Διάλεξη στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, 18.11. 2002.
8. «Διατόπια, διανύοντας το τοπίο, παράγοντας δίκτυα τόπου». Διάλεξη στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, 2.8.2003.
9. «Διαδικτυακές Πρακτικές Τέχνης». Διάλεξη, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα ΑΣΚΤ, Ιούνιος 2003.
10. «Σώμα και Δρόμος, Αφήγηση και Μνήμη». Διάλεξη στο μάθημα αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Μάρτιος 2004.
11. «Η μνήμη είναι ένα είδος αντι-μουσείου, δεν εντοπίζεται». Διάλεξη στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Τομέας Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Εικαστικών Τεχνών, Α.Π.Θ., 25.5.2004.
12. «Μνημονικές διαδράσεις στο Δημόσιο Χώρο». Διάλεξη στο διατμηματικό μεταπτυχιακό Πρόγραμμα ΕΜΠ «Σχεδιασμός – Χώρος – Πολιτισμός», στο μάθημα «Σύγχρονα Επικοινωνιακά Μέσα και Απεικόνιση του Χώρου», Δεκέμβριος 2004.
13. «Αισθητική του Αρχείου και πρόσφατες ερευνητικές εργασίες πεδίου». Διάλεξη στο διατμηματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα ΕΜΠ Σχεδιασμός – Χώρος – Πολιτισμός, Σύγχρονα Επικοινωνιακά Μέσα και Απεικόνιση του Χώρου, 13.12.2005.
14. «Συνεργίες στο αστικό τοπίο». Διάλεξη στο μάθημα «Όψεις του αστικού τοπίου στο δημόσιο χώρο», διατμηματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα Πολεοδομία – Χωροταξία, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, 2006.
15. Διάλεξη στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, Χανιά, 12.8. 2007.
16. «Αστικές Συνομιλίες – Αστικά Κενά – Δίκτυα Τόπων». Διάλεξη στο Εργαστήριο Δίκτυα Χώρων – Διαδραστικά Τοπία, Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών, Δημοκρίτειο Πανεπιστημίο Θράκης, Ξάνθη, 5.12.2007.
17. «Διαλογικές εργασίες στη δημόσια σφαίρα». Διάλεξη, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, Εργαστήριο Ζωγραφικής, 30.1.2008.
18. *Performative Archive and the Public Sphere*. Humboldt Public Lectures, Humboldt University, Berlin, 10.6.2011.
19. *Αρχείο και δημόσια σφαίρα*, Διάλεξη, Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: Σχεδιασμός - Χώρος - Πολιτισμός, Σχολή Αρχιτεκτόνων, ΕΜΠ (Οκτ. 2012)
20. *Επιτελεστικότητα και αρχείο*. Διάλεξη. Ασκήσεις Νέο-ποιητικής. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Εικαστικών Τεχνών, ΑΣΚΤ, (26.2.2015)
21. Panos Kouros. *Performative archiving in Kosmos. Preliminary remarks*. Διάλεξη. Kolloquium στο Institut für Musikwissenschaft und Medienwissenschaft, Fachgebiet Medienwissenschaft, Humboldt University. (11.5.2016)
22. Panos Kouros. Adopting, *Performing Archives. Producing Archive Public(s)* (key-note διάλεξη) στο: *Archive in Translation*. Skulptur Projekte Archive. A research institution for scholarship and

the public. LWL-Museum für Kunst und Kultur Westfälische Wilhelms-Universität Münster, Φεβ. 2018.

23. Πάνος Κούρος. Το έργο ως περφόρμανς του αρχείου του. Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΑΠΘ, 17.4.2018.

24. Panos Kouros. *Conversation rather than conservation. Ruin as Potentiality*. Lecture, Center for Hellenic Studies, Harvard University. 2022.

## 8. Αναφορές τρίτων (επιλογή)

1. Otto Piene: 'USA Art and Technology', The 1<sup>st</sup> International Biennale in Nagoya, ARTEC '89, Nagoya, Japan, σ. 111-117.
2. Ανδρέας Ρικάκης: 'Η 'περφόρμανς' art και η τεχνολογία', Η Καθημερινή, 19.12.1989.
3. China Altman: 'Two performances explore eternal feminine /masculine', M.I.T. Tech Talk, May 2, 1990.
4. Elizabeth Goldring: 'Center Poems, Poetics of Visual Language', Center for Advanced Visual Studies, M.I.T., 1991.
5. Elizabeth Goldring: 'A Visual Language for the Blind', Boston, Adler Associates, Inc., 1991.
6. Irene D. Fatsea: '(More) On Representation, Instructions on How to Dwell-in-Ruin, Part III: Hospitaler, or of Obtaining Air, by Panos Kouros, at the Center for Advanced Visual Studies (CAVS), MIT', Threshold, M.I.T., 1992.
7. Rebecca Nemser: "Reclamation Park #1", The Boston Phoenix, Οκτ. 1990.
8. Hafthor Yngvason: Public Art. Scheme Z, a futurist vision, Art New England, 3/1991.
9. Joan Brigham: *Reclamation Artists: A Report from Boston*, Leonardo, Vol. 26, No. 5, *Art and Social Consciousness: Special Issue (1993)*, pp. 379-385
10. Klaus Nuchtern: 'Die Konferenz reist', falter 4/1995, σ.54 και 10/1995, σ.53.
11. Κώστας Σταυρόπουλος: 'Μιά μεγάλη υπόσχεση της αρχιτεκτονικής', Η Αυγή, 16.4.1995.
12. Davenport, Glorianna. "Extending the documentary tradition." *Paper apresentado em 27 Oberhausen Film Festival - April 27, 1997*.
13. Κατερίνα Καζολέα: 'Λεξικό Ελλήνων καλλιτεχνών: Ζωγράφοι-Γλύπτες-χαράκτες, 16ος-20ος αιώνας', Τόμος 2, Αθήνα, Μέλισσα, 1998.
14. Κώστας Σταυρόπουλος: 'Πάνος Κούρος, Ελεγειακά θραύσματα μνήμης', Η Αυγή της Κυριακής, 25.1.1998.
15. Αντώνης Καρκαγιάννης: «Αυτό που βλέπετε δεν είναι φυσικά πίνακας...», Η Καθημερινή, 11.1.1998
16. Νίκος Ξυδάκης: 'Εννοιακά δαμόνια', Η Καθημερινή, 28.1.1998.
17. Φαίη Τζανετουλάκου: 'Απομεινάρια μιας ημέρας στο χώρο, Γιώργος Λάππας στην 'Μπερνιερ', Πάνος Κούρος στην 'Ιλεάνα Τούντα', Η Αυγή της Κυριακής, 1.3.1998.
18. Άγγελος Ελεφάντης: 'Περίπατος στην Αρχαία Αγορά (ή των ονομάτων – αρχαιοτήτων, φυτών και ζώων – επίσκεψις)', Ο Πολίτης, τ.56, 25.9.1998, σ. 46-47.
19. Αριστείδης Αντονάς: 'Η Αναβολή της Κατεδάφισης', Τόμος – Αφιέρωμα στον Τάκη Φραγκούλη, Αθήνα, 1999.
20. Νίκος Ξυδάκης: 'Εικαστικές Τέχνες – Απολογισμός '98', Η Καθημερινή, 3.1.1999.
21. Κώστας Σταυρόπουλος: 'Mediaterra, Λαύριο, μετακινούμενο Φεστιβάλ για τον ψηφιακό πολιτισμό', Η κυριακάτικη Αυγή, 11.11.01.
22. Μάνος Στεφανίδης, «Ελληνομουσείον: Έξι Αιώνες Ελληνική Ζωγραφική», Τομ. Β', Εκδ. Μίλητος, 2001.
23. Caterina Davinio, "Techno-Poesia e realta virtuali", Mantova: Editoriale Sometti, 2002.

24. Joan Brigham, *The Center for Advanced Visual Studies Interviews*, Joan Brigham, ed., Cambridge: CAVS / MIT.
25. Α. Κωτσάκη, *Ίχνη Τοπίων – Δίκτυα Τόπου*, Αρχιτέκτονες 41, 9/10.2003, σ. 24-26.
26. James Inverne, "Taking a Stand on Stage", *Time Magazin*, 20.3.2003.
27. Βανέσσα Θεοδωροπούλου, *Διατόπια: Έργο σε εξέλιξη*, Η Καθημερινή, 30.7.03
28. Δημήτρης Α. Φατούρος, *Η Επιμονή της Αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2003
29. Metalocus 015, *Workshop Arquitectura "in situ"*, Metalocus 015, 5/2004, σ. 150-153.
30. Elena Hamalidi, ed., "Contemporary Greek Artists", Melissa, 2004.
31. Laura Knott-Bernd Kracke, ed.: *Sky Art Conference 2002*, M.I.T., 2005.
32. Bartolomeo Pietromarchi, ed., "The [un]common place: art, public space and urban aesthetics in Europe", Fondazione Olivetti, Actar: Madrid, 2005.
33. Α-Ι. Δ. Μεταξάς: *Η Ρητορική των Ερειπίων*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2005
34. Architecturez Network [www.architecturez.net/sub.gate/subject-listing/000060.shtml](http://www.architecturez.net/sub.gate/subject-listing/000060.shtml)
35. Marina Kotzamani: *Artist Citizens in the Age of the Web: The Lysistrata Project (2003-present)*, Theater, 2006, 36: 103 - 110.
36. Λόης Παπαδόπουλος, «Ένας ζωγράφος του καιρού μας». *Για την (εικαστική) δημιουργία στην εποχή της έκπτωσης του δημόσιου στοιχείου*, στο: Παντελής Λαζαρίδης, *Διαπραγματεύσεις του εφήμερου*, Αθήνα: Futura-Μουσείο Μπενάκη, 2006.
37. Δημήτρη Πολυχρονόπουλου και Χαρίκλειας Χάρη, *Αστικά κενά εν δράσει*, Αρχιτέκτονες, Περιοδικό του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, τ. 55 – περίοδος Β, Ιανουάριος/Φεβρουάριος 2006.
38. Pelin Tan & Sezgin Boynik (Ed.) *Olasiliklar, Duruslar, Müzakere güncel sanatta kamusal alan tartismlari*, İstanbul Bilgi Üniverstesi Yayinlari, İstanbul, 2007.
39. Aristide Antonas, *Delaying Demolition*, Neme, [www.neme.org](http://www.neme.org), 2008.
40. Άννα Τσουλούφη-Λάγιου, «Ομάδα Αστικό Κενό: Τι και για Ποιους; Αστικό Κενό: Δράσεις 1998-2006». *Karut 01*, 05/2008.
41. Κωστής Σταφυλάκης, «Αντιαστικό Κενό;», *Karut 01*, 05/2008.
42. Σωτήρης Μπαχτσετζής, «Νέοι έλληνες καλλιτέχνες. Μια χαρτογράφηση του πεδίου», *Karut 01*, 05/2008.
43. Sozita Goudouna, "Locus Solus", *The International Journal of the Arts in Society*, Volume 4, Issue 5, 2010.
44. Lorna Hardwick. *Lysistatas on the Modern Stage*, στο David Stuttard. *Looking at Lysistrata: Eight Essays and a New Version of Aristophanes' Provocative Comedy*. London: Bloomsbury, 2010.
45. Giorgia Cinzia Severini. *From Elite to Inclusive: Lysistrata and Gender, Democracy, and War*. MA thesis, Department of Drama, University of Alberta, 2010.
46. Ελπίδα Καραμπά. "Το αρχείο ως δημοκρατική δημόσια τέχνη: Μια θεσμιζουσα πρακτική". *Επιστήμη και Κοινωνία, Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, Τομ. 26, 2010, σ. 81-109.
47. Κωστής Βελώνης. "Το περίβλημα και το πέταγμα. Ένα σχόλιο για τη νέα ελληνική γλυπτική". *Karut.art magazine*, 9.11.2010.
48. Χάρις Κανελλοπούλου, «Εφήμερες δράσεις στο δημόσιο χώρο: νέες αναγνώσεις στην εικόνα και τη λειτουργία της πόλης», *Δημόσιος χώρος... αναζητείται*, Θεσσαλονίκη: ΤΕΕ Μακεδονίας, 2011, σ. 499-502.
49. Αγγελική Αυγητίδου. «La riazza e mia: Η πόλη ως διεγερμένο πεδίο καλλιτεχνικής πρακτικής», *Δημόσιος χώρος... αναζητείται*, Θεσσαλονίκη: ΤΕΕ Μακεδονίας, 2011, σ. 506-509.
50. Sozita Goudouna, "Solitary Place: Scenodynamic Architecture and The Avant Garde" *Body Space and Technology Journal*, Volume 10 / Number 02 Brunel University, 2011.

51. Κωνσταντίνος Ντάφλος, «Οι διαλογικές μετακινούμενες διατάξεις *circo\_08 & circo\_09*», *Δημόσιος χώρος...αναζητείται*, Θεσσαλονίκη: ΤΕΕ Μακεδονίας, 2011, σ. 511-514.
52. Alexis Fragkiadakis, Katerina Zisimopoulou, Public Space Design before Collapse, Patras' Holy Trinity Hill, *The International Journal of the Constructed Environment*, 1, 2, pp.175-186, 2011.
53. Ελένη Πολυχρονάτου, *Έργα τέχνης μεγάλης κλίμακας, στον αστικό και φυσικό χώρο από τη δεκαετία του '60 έως τον 21ο αιώνα*. Αθήνα: Γ.Ι. Βασιλόπουλος, 2012.
54. Wolfgang Ernst. "Aura and temporality: The insistence of the archive". keynote lecture, "The Anarchival Impulse in Contemporary Art", MACBA, Museum of Contemporary Art, Barcelona, *Quaderns portàtils*, MACBA, 2012.
55. Εύα Φωτιάδη. «Τέχνη και δημόσιος χώρος», *Αυγή*, 28.7.2013
56. Elpida Karaba. "Tactics of Resistance", *Third Text*, 27, 2013, σ. 674-688.
57. Stuttard, David. *Looking at Lysistrata: eight essays and a new version of Aristophanes' provocative comedy*. A&C Black, 2013.
58. Anna Maria Guasch Ferrer. *Critical Cartography of Art and Visuality in the Global Age*. Cambridge Scholars Publishing. 2014.
59. Sozita Goudouna. Locus Solus: Towards the Attributes of a New Artistic «Genre», *Roussel: Hier, Aujord'hui*, Pierre Bazantay, Christelle Reggiani, Hermes Salceda, Presses universitaires de Rennes, 2014.
60. Τζίνα Σωτηροπούλου. "Εννέα έργα για τον Le Corbusier στην Αθήνα", *Η Καθημερινή*, 11.10.2015.
61. Figueiredo, Ruy César Campos. "Artquívista: performatividade material em experiência com arquivo digital audiovisual." XVII Congresso de Ciências da Comunicação na Região Nordeste – Natal - RN – 2 a 4/07/2015
62. Κωστής Βελώνης. "Η χρήση του αρχείου στις εικαστικές πρακτικές ως 'πορνογραφία της οργάνωσης' ". *Η Αυγή*, 13.9.2015.
63. Paul Long. Affective memories of music in online heritage practice [With Jez Collins], in: Johannes Brusila, Bruce Johnson, John Richardson (eds), *Music, Memory Space*. Intellect, 2015.
64. Robson Xavier da Costa... [et al.] *Arte e política : IV Diálogos Internacionais em Artes Visuais e I Encontro Regional da ANPAP/NE [recurso eletrônico] / [organizadores]*. Programa Associado de Pós graduação em Artes Visuais UFPB/UFPE. – Recife : Editora UFPE, 2015.
65. Fabiano Micocci, "Hidden patterns of urban transformations in Athens", *Studio Magazine*, 9, 2016, pp. 102-109.
66. Long, P., & Collins, J. (2016). Affective memories of music in online heritage practice. *Music, Memory and Space*, 85-101.
67. Figueiredo, Ruy César Campos. "Cinema, telefone e mobilidade: arqueologia das mídias e pós-midialidade em processo de criação com mídia locativa e instalação audiovisual." *Intercom – Sociedade Brasileira de Estudos Interdisciplinares da Comunicação*, XVIII Congresso de Ciências da Comunicação na Região Nordeste – Caruaru - PE – 07 a 09/07/2016
68. Elina Bagiakou, Evi Papaioannou, Stavros Athanassopoulos, Christos Kaklamanis. OCTOPUS. Online Collaborative Toll-card-sharing PUblic System. *International Journal of Advances in Computer Science & Its Applications* Volume 6 : Issue 1 18, 2016
69. Eva Fotiadi. History—Past—Memory—Space—Body—Image: Artists' Performative Interventions in the Refugee Houses on Alexandras Avenue, Athens. *Journal of Modern Greek Studies*, Volume 35, Number 1, May 2017.
70. Alexandra Antoniadou. *Realisations of Performance in Contemporary Greek Art*. Ph.D. University of Edimburgh, 2017.

71. Diakrousi, A., Empowerment of gender voice: Sound acts in Victoria Square, Nutida Musik, nr 263, 2017
72. Diakrousi, A., Ενδυνάμωση της φωνής του φύλου: Ηχητικές πράξεις στην Πλατεία Βικτωρίας στο: Home: History Conflict Dreams Failure Mediterranea 18, Tirana, 2017.
73. Diakrousi, A., Empowerment of gender voice: Sound acts in Victoria Square, Atlantis, vol.27, 2017.
74. Eva Fotiadi. History—Past—Memory—Space—Body—Image: Artists’ Performative Interventions in the Refugee Houses on Alexandras Avenue, Athens. Journal of Modern Greek Studies, 35, 1, May 2017, pp. 181-210
75. Προσωρινή Ακαδημία Τεχνών. “Προς μια ιστορία για τη σύγχρονη ελληνική τέχνη. Από το θεσμικό, στο αντιθεσμικό και το εξωθεσμικό, Μέρος Γ'.” Αυγή 30.4.2017
76. Τσουκαλά, Κ., «Κατοικημένη μνήμη και ερειπωμένη κατοίκηση» στο: Σάσα Λαδά – Κυριακή Τσουκαλά σε συνεργασία με την Κέλλυ Παπαϊωάννου (επιμ.), *Χωρικές Αφηγήσεις της μνήμης*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2017.
77. Astrid Hiemer, MIT/CAVS @ MIT Museum, Celebrating 50 Years of CAVS, Berkshire Fine Arts, 2018.
78. Αλεξάνδρα Αντωνιάδου. Ένα συμπόσιο για το περπάτημα, την περιπλάνηση και το δημόσιο χώρο. [www.art22.gr](http://www.art22.gr). 6.6.2019.
79. Ruy César Campos. Costuras no espaço viscoso do vídeo compartilhado da rede: o arquivamento performativo de Natalie Bookchin. *Fronteiras - Estudos Midiáticos*, 21(3):51-64, 2019.
80. Kanellou, C. (2019), ‘Space in common: Socially engaged art in the Athens of crisis’, *Journal of Greek Media & Culture*, 5:2, pp. 211–230.
81. Dora Karadima & Spyros Bofylatos (2019) Co-living as a meansto re-engagement. A literature review, *The Design Journal*, 22:sup1, 751-762.
82. Μπολωνάκη, Στυλιανή. "Τρέχουσα δημόσια τέχνη: κοινωνικές και πολιτικές πρακτικές." Διδ. Διατριβή, ΕΜΠ, 2021.
83. Gene Ray, “All Monuments Must Fall: Thinking through the Proposition”. *ISSUE, Journal of art & design / HEAD - Genève*, 2021.
84. Ντάφλος, Κ., Η δημόσια σφαίρα της net.art στο: Α. Αυγητίδου (επιμ.) *Δημόσια τέχνη, δημόσια σφαίρα*, University Studio Press, 2021.
85. Βασίλικα Σαριλάκη, «Δημόσια Τέχνη, Δημόσια Σφαίρα»: Από το μνημείο στο graffiti και στην ψηφιακή δημιουργία, *The Art Newspaper Greece*, 14/05/2022.